

FOTBOLL, 2008-11-15, kl. 17:39

”En spelares insatser påverkas av hans lön?”

Hur mycket sanning ligger det i de invanda föreställningarna som finns inom fotbollen?

Få mänskliga aktiviteter har så många invanda föreställningar som fotbollen. Och eftersom det rör sig om mänsklighetens största och mest älskade tidsfördriv så har även akademiska studier börjat studera dem för att konstatera hur mycket sanning det ligger i dem.

Senaste numret av Sportweek har en genomgång av sex stycken "sanningar" inom fotbollen. Hur mycket verklighet och hur mycket myt finns det i dem?

1. Att göra 1-0 precis före paus ökar sannolikheten att vinna. - Falskt!

I en analys av alla Premier Leaguematcher mellan 1992 och 1995 hittade man 355 matcher där det ena laget tog ledningen strax före pausen. Men studien visar att "målminuten har ingen som helst inverkan på resultatet". En ny studie, med 20.000 matcher som bas, håller på att utföras: vi väntar på resultatet.

2. Lag som jublar i grupp uppnår bättre resultat. - Sant!

En studie utfördes på 125 mål gjorda i den israeliska förstadivisionen 1992 och visade, att ju fler personer (medspelare, tränare, supportrar) en målgörare är i kontakt med efter ett mål, desto bättre går det för hans lag. Antalet omfamnade och poängutdelningen står t o m i direkt proportion till varandra!

3. En spelares insatser påverkas av hans lön. - Sant!

Schweiziska och tyska ekonomer har studerat Bundesligaspelares prestationer (mål, assists, mm) mellan 1995 och 2004 och satt dem i proportion till deras lön (även i förhållande till lagkamraterna). De fann - föga överraskande! - ett intimt samband mellan de två variablerna.

4. Att slå en välplacerad straff ökar sannolikheten för mål. - Falskt!

Enligt de tyska ekonomerna Wolfgang Leininger och Axel Ockenfels förändrades synen på straffsparkar radikalt när holländaren Johan Neeskens slog straffsparken i VM-finalen 1974 mitt i målet. Dessförinnan hade straffskyttar i allmänhet satsat på att skjuta så nära stolpar/ribba som möjligt. En analys av 459 straffar slagna i Italien och Frankrike mellan 1997 och 2000 visade, att de straffar som oftast resulterar i mål är de som går mitt i målet (81,0%). Den som skjuter till vänster om målvakten har 76,7% chans att göra mål, medan den som skjuter till höger har sämsta utsikterna: mål i bara 70,1% av skotten. Råd till målvakterna alltså: gå inte för tidigt!

5. Att spela returmatcher i cuper på hemmaplan ökar sannolikheten att gå vidare. - Sant!

Lionel Page i London har studerat 6182 Europacupmatcher mellan 1955 och 2006. Det visar sig, att det lag som går vidare i 53,77% av fallen var det lag som spelade returen på hemmagräs. Annorlunda uttryckt: det lag som har fördelen att börja borta har 16,3% större chans att gå vidare.

6. När matcher avgörs på straffläggning är det en fördel att skjuta först. - Falskt!

En studie omfattande 95 straffavgöranden i tyska DFB-Pokal mellan 1986 och 2006 visade på två saker: 1) att inleda skyttet medför ingen fördel - tvärtom - och 2) den vanliga hemmaplansfördelen gäller inte i straffläggning. Att inleda straffskyttet inför den egna hemmapubliken är alltså den sämsta tänkbara utgångssituationen.

Christer Löfman